

Ата-ана һәм бала

Кайбер ата-аналар баланың кечкенәдән, яшътән үк аңлы үсүе тумыштан килгән сәләт ул, диләр. Балага сәләтнең 70% тумыштан бирелә, диләр. Кайберәүләр күпкырлы сәләт, булдыклы яшәү процессында үзе туа, үзе үсә, диләр. Кем хаклы? Баланың психик үсешендәге төп роль өлешенә туры килә.

Ә менә ничек тәрбияләргә?

Күпчелек эти - әниләр: аңны үстерү, тәрбияләү –ул, барыннан да элек, хәреф, цифр тану, аларны хәтердә калдыру, шигыр ятлау, диләр. Сәләтле балалар алфавитны өйрәнәп, хәтерләрендә калдыра алалар. Әмма педагогика иртә укытырга рөхсәт итми. Нерв системасына авыр эш йөкләү баланың киләчәктәге укуына зыян китерергә мөмкин. Ләкин аның уенчыклары янында хәреф шакмаклар һәм әкият китаплары тора бирсен. Балага рәсем белән, кисү-ябыштыру эшләре белән шөгыльләнәргә мөмкинлек тудырырга кирәк. Пластинны йомшартып төрле әйберләр ясарга мөмкин икәннен күрсәтергә, соңрак, баланың үсешенә карап, катлаулырак эшчәнлекләр тудырырга мөмкин. Балагыз сәламәт үссен өчен, аны гимнастика белән мавықтырыгыз!

Ә шулай да укырга кайчан өйрәтә башларга соң? Галимнәр фикеренчә, укырга өйрәтү 5 яшьләрдә башланарга тиеш. Сөз иң элек тиешле әдәбиятны эзләп табыгыз, өйрәнәгез. Ашыкмагыз, сабыр гына тәҗрибә туплагыз. Иң әһәмиятлесе – мәҗбүр итү чарасы кулланмагыз. Балаларны һәр күренеш белән белән кызыксынырга өйрәтергә кирәк. Баланы үзәбез теләгәнчә үстерүнең иң ышанычлы юлы – хезмәт. Хезмәтне ихтирам итеп үскән бер баланың да югалып калганы юк. Андыйлар һәрвакыт үзләренең дәрәс юлларын табып киләләр.

Без еш кына, әгәр кеше диплом алган икән, ул кеше белемле, тәрбияле дигез. Әмма белемле булу тәрбияле булу дигән сөз түгел. Тәрбияле булу ул бүтән кешеләргә карата ихтирамлы, игътибарлы, кешелекле, хәтер саклаучан, тыйнак булу дигән сөз.